

STOCKHOLMS UNIVERSITET
Psykologiska institutionen
Ansvarig: *Ronald van den Berg*

Psykologprogrammet T9
PSPR28
VT2023

Anvisningar och schema till delkursen
FORSKNINGSMETOD OCH STATISTIK 2
(4,5 hp)

ÖVERGRIPANDE MÅL

Delkursen avser att ge viss repetition av tidigare genomgången material inom forsknings-metod och vetenskapsteori, samt fördjupade kunskaper om forskningsprocessen, d.v.s. bl.a. identifikation, analys och formulering av problem- och frågeställningar, designval, analys och tolkning av kvantitativa och kvalitativa data. I delkursen ingår att ge fördjupade kunskaper och färdigheter inom kunskaps- och vetenskapsteori, så som kvalitativ och kvantitativ metodteori, metodlära inkl statistik, olika aspekter av testningar och mätningar, vetenskaplig kommunikation, samt databearbetning med statistikprogram JASP. Delkursen syftar även att ge träning i att tillgodogöra sig, granska och analysera aktuell forskning från primärkällor (vetenskapliga artiklar). Allt inom psykologifältets område.

FÖRKUNSKAPER

Undervisningen bygger i stora delar på de tidigare kurser i vetenskaplig metod och statistik som ingår i utbildningen, samt på de vetenskapliga inslag som förekommit i övriga moment. Kurserna på termin 1 – 7 ska därför vara avklarade. Viss repetition ges dock.

DELKURSENS INNEHÅLL

Forskningsmetodik

Delkursen innehåller en allmän översikt och fördjupning av tidigare kunskaper i kunskaps-, vetenskaps- och metodteori för kvantitativ och kvalitativ forskningsdesign. I detta ingår diskussion och kritisk analys av vetenskapliga arbeten.

Statistik

Grundläggande inferentiell statistik repeteras. Tyngdpunkten ligger på mer avancerade statistiska analysmetoder och diskussion kring praktisk tillämpning av de inom psykologifältet vanliga statistiska metoderna, såsom variansanalys, regressionsanalys och faktoranalys.

Tillämpad datorkunskap

Grundläggande databearbetning med statistikprogram repeteras. Ytterligare träning och fördjupning av de statistiska teknikerna faktoranalys, variansanalys och regressionsanalys ingår. Du bör helst installera JASP eller SPSS på din egen dator och ta med denna vid relevanta undervisningstillfällen (se schemat).

DELKURSENS FÖRVÄNTADE STUDIERESULTAT

Efter avslutat moment skall du kunna:

- kritisk granska och reflektera över vetenskapsteoretiska antaganden och förutsättningar inom psykologin
- utifrån en given frågeställning välja och kritiskt beakta lämplig forskningsdesign
- välja och tillämpa de vanligaste statistiska analysmetoderna inom psykologin
- välja och tillämpa vanliga kvalitativa analysmetoder
- på vetenskaplig grund ta ställning till erhållna resultatets värde
- kritiskt analysera och granska andras val av metod, analysmetod och erhållna resultat

UNDERVISNINGENS UPPLÄGGNING

Undervisningen sker i form av Föreläsningar (F) och Statistikövningar/seminarier med dator (Ö). Studenterna förväntas inför föreläsningarna ha repeterat tidigare material samt ha förberett sig enligt anvisningar (exempelvis genom inläsning av vetenskapliga artiklar).

LITTERATUR

Litteraturen på delkursen utgörs främst av litteratur som ingått på tidigare moment, främst metodmoment. Tillkommer artiklar samt på föreläsningar utdelat material.

Litteratur som du framför allt kan ha glädje av är:

Borg, E., & Westerlund, J. (2012). *Statistik för beteendevetar. Faktabok*. (3e uppl.). Stockholm: Liber.
 Breakwell, G. M., Smith, J. A., & Wright, D. nB. (Red.). (2012). *Research methods in psychology*. (4th ed.). London: Sage Publications. **-Eller motsvarande bok i vetenskaplig metod för psykologiämnet.**

Exempel på annan liknande litteratur som kan vara av värde:

- Allwood, C. M., & Erikson, M. G. (red). (1999). *Vetenskapsteori för psykologi och andra samhällsvetenskaper*. Lund: Studentlitteratur.
- Andersson, G. (2003). *Metaanalys. Metoder, tillämpningar och kontroverser*. Lund: Studentlitteratur.
- Brace, N., Kemp, R., & Snelgar, R. (2000 el senare). *SPSS for psychologists*. London: Macmillan.
- Breakwell, G. M., Hammond, S., Fife-Schaw, C., & Smith, J. A. (Red.). (2006). *Research methods in psychology* (3rd ed.). London: Sage Publications.
- Christensen, L. B. (2001). *Experimental methodology* (8th ed.). Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Cohen, R. J., & Swerdlik, M. E. (2001). *Psychological testing and assessment. An introduction to tests and measurement* (5th ed.). New York: McGraw Hill.
- Costello, A. B., & Osborne, J. (2005). Best practices in exploratory factor analysis: Four recommendations for getting the most from your analysis. *Practical assessment, research, and evaluation*, 10(1), 7.
- Einarsson, C., & Chiriac, E. H. (2002). *Gruppsobservationer. Teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur.
- Forskningsetiska principer i humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. Vetenskapsrådet.
- Gee, J. P. (1999). *An introduction to discourse analysis. Theory and method*. London: Routledge.
- Gregory, R. J. (2004). *Psychological testing: History, principles and applications* (4th ed.). Boston: Pearson.
- Hartman, J. (2004). *Vetenskapligt tänkande. Från kunskapsteori till metodteori* (2a uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Hayes, N. (2000). *Doing psychological research*. New York: McGraw Hill/Open University press.
- Hayes, N. (ed). (1998). *Doing qualitative analysis in psychology*. Hove, UK: Psychology Press.
- Howell, D. C. (2002). *Statistical methods for psychology* (5th ed.). London: Thomson Learning.
- Jørgensen, M. W., & Phillips, L. (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Kvale, S. (1997). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.
- Langemar, P. (2008). *Kvalitativ forskningsmetod i psykologi - Att låta en värld öppna sig*. Stockholm: Liber.
- Leong, F. T. L., & Austin, J. (ed.). (2005). *The psychology research handbook. A guide for graduate students and research assistants*. London: Sage Publications.
- Lyons, E., & Coyle, A. (ed.). (2006). *Analyzing qualitative data in psychology*. London: Sage Publications.
- Merriam, S. B. (1994). *Fallstudien som forskningsmetod*. Lund: Studentlitteratur.
- Olsson, H., & Sörensen, S. (2002). *Forskningsprocessen. Kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. Stockholm:Liber.
- Pallant, J. (2010→). *SPSS Survival Manual* (4 ed. eller senare). Berkshire, England: McGraw-Hill.

- Patton, M. Q. (1990). *Qualitative evaluation and research methods*. Newbury Park, CA: Sage.
- Richards, L. (2005). *Handling qualitative data*. London: Sage Publications.
- Rust, J., & Golombok, S. (2000). *Modern Psychometrics. The science of psychological assessment* (2nd ed.). London: Routledge.
- Schuman, H., & Presser, S. (1996). *Questions and answers in attitude surveys. Experiments on question form, wording, and context*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Shadish, W.R., Cook, T. D., & Campbell, D. T. (2001). *Experimental and Quasi-Experimental Designs for Generalized Causal Inference*. Belmont, CA. Thomson & Wadsworth.
- Sohlberg, P., & Sohlberg, B-M. (2002). *Kunskapens former. Vetenskapsteori och forskningsmetod*. Stockholm: Liber.
- Strauss, A., & Corbin, J. (1998). *Basics of qualitative research. Techniques and procedures for developing grounded theory* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2001). *Using multivariate statistics* (4th ed.). Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Thomson, H. (2002). *Reflexiva intervjuer*. Lund: Studentlitteratur.
- Trost, J. (2004). *Kvalitativa intervjuer* (3 uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Whitley, B. E. Jr. (2002). *Principles of research in behavioral science* (2nd ed.). New York: McGraw Hill.

EXAMINATION

Följande delexaminationsuppgifter ingår i delkursen (se nedan för mer information):

- Skriftlig hemtentamen i forskningsmetod och vetenskapsteori (genomförs i den digitala examinationsplattformen Exia)
- Skriftlig hemtentamen i statistisk analys.
- Inlämningsuppgift i kvalitativ metod (delas ut på föreläsningarna i kvalitativ metod) och examineras vid ett seminarium.

Alla delar i examinationsportföljen ovan måste vara genomförda med åtminstone godkänt resultat för att ett resultat på delkursen ska inrapporteras till Ladok.

SKRIFTLIG HEMTENTAMEN

A) Vetenskaplig metod (Genomförs i examinationsplattformen Exia)

Ordinarie tentamen. Skriftlig individuell hemtentamen i metod genomförs som hemtentamen. Ett antal frågor per föreläsning görs tillgängliga för studenten redan vid kursstart (som instuderingsfrågor). Av dessa frågor randomiseras en fråga per ämne till *tentamen*. Ur tentamen görs i examinationsplattformen Exia en individuell randomisering på tentamensdagen så att varje student examineras genom att besvara 5 av dessa frågor. Anmälan ska EJ göras.

Hjälpmedel: Frågorna skall besvaras individuellt och hänvisningar ska göras till samtliga använda källor (referera på sedvanligt vis). Svaren ska anknyta till vetenskapligt grundad kunskap även om du använder dig av erfarenhetsexempel för att belysa problematiken och besvara frågorna. Diskutera gärna kursinnehållet/-materialet med dina kurskamrater innan tentamensdagen, men samarbete vad gäller svaren på tentamen, med annan person (kurskamrat eller utomstående), är inte tillåtet. Det är inte heller tillåtet att låna någons tentamen för ”inspiration”. Alltför snarlika svar på hela eller delar av tentamen innebär att hela tentamen underkänns, och kan leda till anmälan om fusk. Programmet URKUND används för kontroll mot plagiat.

Bedömning/poängsättning: Varje svar bedöms vad gäller såväl faktainnehåll som visad förståelse och förmåga till reflektion och analys med maximalt 8 poäng (maximalt 40 poäng för 5 besvarade frågor). För ett godkänt resultat på del A) av examinationen krävs minst 50% (20 poäng). Examinationen betygsätts med A (≥ 36 p), B (32-35p), C (28-31p), D (24-27p) och E (20-23p), F (< 20 p, omskrivning krävs). Betygen A-E omvandlas sedan till skalan 5-1p för sammanvägning med betyget från statistikdelen (nedan). Resultatet meddelas i Exia.

Vid deadline tvångsinlämnas tentamen och rättas i befintligt skick.

Överklagan: Om du vill klaga på rättningen ska detta göras till kursansvarig innevarande termin.

b) Statistisk analys (Genomförs i examinationsplattformen Exia)

Syftet med uppgiften är att studenterna ska visa att de behärskar ett urval av de statistiska analyser som ingår i kursen, samt att använda statistikprogram (t.ex. SPSS eller JASP) för att genomföra beräkningarna. Uppgiften lämnas in anonymt i Exia för bedömning senast inlämningsdagen som framkommer i Athena och på tentan. Uppgiften betygsätts med Fx (komplettera) och betygen A-E (5-1p) som sedan vägs samman med resultatet från del A, metoddelen (se nedan under Betygskriterier). Resultatet meddelas i Exia.

Överklagan: Om du vill klaga på rättningen ska detta göras till kursansvarig innevarande termin.

INLÄMNINGSUPPGIFT I KVALITATIV METOD

I delkursen ingår en inlämningsuppgift i kvalitativ forskningsmetod (endast kurskrav). Studenterna på kursen fördelas till att arbeta med någon av de kvalitativa metoder som presenteras på kursen. Uppgifterna delas ut av föreläsarna i de kvalitativa metoderna och ska inlämnas för bedömning till dessa senast *enligt överenskommelse med lärare*. Uppgifterna återfås och diskuteras i mindre grupper vid ett seminarium (en del av examinationen). Frånvaro från seminariet kompletteras separat innevarande termin (eller genom deltagande närvaro nästkommande termin).

PLAGIAT, FUSK OCH OTILLÅTET SAMARBETE

Som en del i ditt ansvar som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns både på Psykologiska institutionens och Stockholms universitets hemsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Detta gäller även texter du själv skrivit tidigare (självplagiat). Till fusk räknas till exempel att ha med otillåtna hjälpmedel, som mobil, på prov. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste du vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete. Programmet URKUND används för kontroll mot plagiat.

BETYGSKRITERIER

För att erhålla betyg på kursen krävs att samtliga delexaminationer och inlämningsuppgifter har genomförts med godkänt resultat. Betyget beräknas som en sammanvägning av resultatet från hemtentamen i metod och inlämningsuppgiften i statistik i enlighet med nedanstående.

Betyg	Beskrivning	Resultat
A	Studieresultaten har uppfyllts i <i>exceptionellt hög utsträckning</i> . Studenten behärskar ämnet extremt väl. Kan på ett insiktsfullt sätt använda den metodologiska terminologin för att förklara, beskriva, och analysera samband mellan vald metod och erhållna resultat i konkreta situationer. Har fördjupad kunskap och förståelse för olika vetenskapliga förhållningssätt och deras relation till olika metoder och analystekniker. Kan analysera kvantitativa och kvalitativa data med för psykologin centrala metoder. Kan jämföra och välja mellan ett flertal olika statistiska analystekniker, och har förståelse för teknikernas styrkor och svagheter för olika data och frågeställningar. Kan granska och tillgodogöra sig vetenskaplig kunskap från primärkällor. Kan även med ett kritiskt-analytiskt förhållningssätt förhålla sig till vetenskaplig kunskap från primärkällor i ett större såväl vetenskapligt som samhälleligt perspektiv.	Summan av resultatet från metoddelen och statistikdelen blir 10p
B	Studieresultaten har uppfyllts i <i>mycket hög utsträckning</i> . Studenten behärskar fortfarande ämnet mycket väl, men något sämre än för betyget A.	Sammanlagt minst 8p
C	Studieresultaten har uppfyllts i <i>hög utsträckning</i> . Studenten behärskar ämnet väl, men något sämre än för betyget B.	Sammanlagt minst 6p
D	Studieresultaten har uppfyllts <i>helt tillfredsställande</i> , men sämre än för betyget C.	Sammanlagt minst 4p
E	Studieresultaten har uppfyllts i <i>tillräcklig utsträckning</i> , men sämre än för betyget D.	Sammanlagt minst 2p
Fx	Studieresultaten har inte uppfyllts i tillräckligt stor utsträckning.	Sammanlagt ≥ 2 p – men vissa examinationer behöver kompletteras eller göras om (underkänt betyg)
F	Studieresultaten har inte alls uppfyllts.	Sammanlagt ≤ 2 p – och vissa examinationer behöver kompletteras eller göras om (underkänt betyg)

DISPENS

Dispens från delkursen ges endast i undantagsfall. Har du läst kurs med motsvarande innehåll tidigare bör tentamen inte bereda dig något problem. (Betänk också att du inte får räkna en kurs dubbelt, vilket innebär att den kurs du använder som underlag för tillgodoräkandet inte också kan användas i din examen).

ANSVARIG LÄRARE

ROVA Ronald Van den Berg
e-post: ronald.van-den-berg@psychology.su.se

Studentexpeditionen: Theres Arnosdotter
mejl: expeditionen@psychology.su.se

ÖVRIGA LÄRARE (se även institutionens hemsida)

EB	Elisabet Borg	eb@psychology.su.se
JGB	Joel Gruneau Brulin	joel.gruneau.brulin@psychology.su.se
JH	Jakob Håkansson	jakob.hakansson@psychology.su.se
JHN	Johnny Hellgren	jhn@psychology.su.se
SHAU	Stephan Hau	stephan.hau@psychology.su.se
SWIENS	Stefan Wiens	sws@psychology.su.se